

Huỳnh Ngọc Chênh

Kim Dung với cõi sắc sắc không không

Kỳ 1

Tôi đọc truyện Kim Dung qua nhiều thời kỳ trong đời: khi còn bé, khi đã trưởng thành và mới đây khi Nhà nước cho xuất bản truyện Kim Dung trở lại. Cũng chừng ấy tác phẩm nhưng đọc đi đọc lại vẫn thấy thích, vẫn thấy mình bị cuốn hút. Dĩ nhiên mỗi thời kỳ, tôi có những cảm nhận khác nhau. Hồi còn bé khi đọc Kim Dung, tôi như bị mê muội, nhập hần vào thế giới tươi đẹp kỳ ảo và diễm lệ mà tác giả đã vẽ ra. Tôi thấy như mình đang sống thực trong thế giới ảo đó - nơi mà con người chỉ lo học võ, lo hành hiệp, lo làm những chuyện nghĩa thương cao đẹp, bỏ qua lợi danh nhỏ nhen; nơi mà những kẻ xấu xa độc ác luôn luôn bị công lý trừng trị một cách thích đáng, hả lòng. Lớn lên một chút, vẫn bị Kim Dung cuốn hút nhưng cũng đã bắt đầu thấy những chỗ sơ sót, những nhược điểm, những chỗ lồi lõm bất hợp lý... trong truyện. Bây giờ khi đã có chút tuổi, đọc lại Kim Dung, càng thấy rõ hơn những chỗ lồi lõm bất hợp lý kia nhưng đồng thời cũng thấy được đôi điều có thể để suy gẫm, để động lại đằng sau những pha tung quyền, phóng chưởng thần kỳ hoặc những mối tình

điểm lệ giữa các nhân vật trong thế giới võ lâm mà tác giả dựng lên.

Sắc không của hai người họ Đoàn

Trong Thiên long bát bộ, Đoàn Chính Thuần không phải là nhân vật chính nhưng ông lại xuất hiện ấn tượng và xuyên suốt từ đầu cho đến hết thiên tiểu thuyết thần kỳ này. Kể cả những lúc ông không có mặt nhưng người đọc vẫn thấy có ông. Ông là nhân vật xương sống để tác giả gửi gắm tư tưởng nhà Phật vào tác phẩm của mình.

Đoàn Chính Thuần có tất cả. Ông là Trấn Nam Vương, hoàng đệ của vua nước Đại Lý Đoàn Chính Minh. Vua Đoàn không có con để nối dõi, tuổi đã lớn, lại có ước nguyện đi tu, sẵn sàng nhường ngôi lại cho em. Đoàn Chính Thuần có một đứa con trai nối dõi rất mực thông minh và tốt bụng là nhân vật chính Đoàn Dự. Đoàn Chính Thuần võ nghệ lại tuyệt luân với ngón Nhất Dương Chỉ gia truyền oai trấn thiên hạ. Ông lại là người phong nhã, tài hoa, các ngón cầm kỳ thi họa rất tinh thông, do vậy tuy đã có vợ là Thư Bạch Phụng (mẹ của Đoàn Dự) là tuyệt thế giai nhân, đẹp thoát tục như tiên nữ giáng trần nhưng vẫn còn được bao nhiêu giai nhân tài sắc vẹn toàn khác say mê đắm đuối. Đó là các nàng Tần Hồng Miên, Nguyễn Tinh Trúc, Chung phu nhân, Vương phu nhân. Những người đẹp này vì quá yêu thương mà sẵn sàng dâng hiến đời mình cho họ Đoàn và mỗi nàng sinh ra cho ông từ một đến hai cô con gái sắc nước hương trời.

Vương phu nhân thì sinh ra Vương Ngọc Yến (bản dịch mới đọc là Vương Ngữ Yên), Tần Hồng Miên thì sinh ra Mộc Uyển Thanh, Chung phu nhân thì có Chung Linh và Nguyễn Tinh Trúc với hai nàng A

Châu, A Tử.

Nghĩa là Đoàn Chính Thuần có đầy đủ tất cả. Có ngai vàng đang chờ phía trước, có muôn dân Đại Lý thương yêu thần phục, có võ công trác tuyệt, có một bà vợ và bốn người tình chính thức vô cùng xinh đẹp, có một đàn con trai tài gái sắc. Họ Đoàn dường như có tất cả những gì mà thiên hạ mơ ước.

Ngược lại, Đoàn Diên Khánh là hoàng thái tử nhưng không có gì cả. Ngai vàng Đại Lý là của phụ thân ông nhưng khi phụ thân ông bị kẻ xấu hại chết ông lại đang bị giam hãm ở nơi xa xăm không về được để kế nghiệp ngôi vua. Ngai vàng đáng lẽ thuộc về ông nhưng lại trao cho Đoàn Chính Minh là anh của Đoàn Chính Thuần. Ông trở nên người tứ cố vô thân, không gia đình, không vợ con. Thân thể cũng không còn nguyên vẹn và do vậy ông không còn nhân tính, trở thành một người vô cùng hung ác, ác nhất trong tứ ác của võ lâm. Nhưng phải chăng ông không có gì cả?

Mộ Dung Phục, Đoàn Dự và Hư Trúc: Ai có ai không?

Trong ba chàng trai trẻ của thế hệ thứ hai kể trên thì Mộ Dung Phục là người có nhiều nhất. Y là dòng dõi quý tộc chính thống của nước Yên. Tuy nước mất rồi nhưng vẫn giữ được truyền thống hoàng gia. Y còn rất trẻ nhưng đã sở hữu một bản lĩnh võ công cao cường, y có danh tiếng vào hàng bậc nhất trong thiên hạ. Danh tiếng của y ngang tầm với người anh hùng số 1 của giới võ lâm Trung Nguyên là bang chủ Cái bang Kiêu Phong: Nam Mộ Dung, Bắc Kiêu Phong. Y lại

là người có bề ngoài tao nhã hào hoa, am thông cầm kỳ thi họa. Chung quanh y luôn luôn có một đám tôi trung là những người can trường, mưu trí đi theo phò trợ để giúp y mưu đồ nghiệp lớn. Y lại có một người yêu là giai nhân tuyệt sắc như tiên giáng trần Vương Ngọc Yến luôn cận kề, lo cho y từ bữa ăn, giấc ngủ đến cả chuyện rèn luyện võ công vì yêu y say đắm và tôn thờ y như tôn thờ thần thánh. Y có một sự nghiệp để theo đuổi là khôi phục lại nước Đại Yên và lên ngôi hoàng đế. Y có đầy đủ hình ảnh lãng mạn của một ông hoàng lưu vong anh hùng đang chuẩn bị khôi phục đại nghiệp.

Tương phản sắc nét với Mộ Dung Phục phải có đến hai chàng trai trẻ là ông hoàng khờ Đoàn Dự và nhà sư khờ Hư Trúc. Đoàn Dự tuy là con của Trấn Nam Vương hoàng đế Đoàn Chính Thuần nhưng lại chẳng có gì ra vẻ một ông hoàng. Chàng bỏ nhà đi lang thang trên giang hồ để chạy theo hình bóng của những người đẹp. Chàng đôi rách, bị hết người này đến người nọ ức hiếp, làm nhục và bao lần suýt bị giết chết trong đường tơ kẽ tóc. Chàng không có một chút võ nghệ nào, chỉ may mắn tình cờ học được phép Lăng Ba Vi Bộ là môn võ chuyên dùng để... chạy trốn. Về sau, chàng cũng tình cờ học được tuyệt kỹ công phu của dòng họ Đoàn là Lục Mạch Thần Kiếm, nhưng không kiểm soát được nó vì tùy hứng có lúc tung chiêu ra được có lúc lại... tịt đi.

Chàng cũng mê gái như cha, nhưng không tài hoa lại thêm gặp điều bất hạnh. Chàng gặp cô gái đẹp nào chuẩn bị được yêu thì y như rằng phát hiện ra nàng là con rơi của bố mình. Hết Chung Linh rồi Mộc Uyển Thanh, đều là em cùng cha khác mẹ với chàng. Cuối cùng

thì chàng yêu mê mết điên cuồng, yêu đến ngu khờ tiên nữ Vương Ngọc Yến. Nhưng người đẹp này lại đã hẹn ước và gửi trái tim của mình trọn vẹn cho chàng trai lầy lùng họ Mộ Dung ở đất Cô Tô. Vì lê thê lếch thếch đi theo Vương Ngọc Yến như thằng ăn mày (ăn mày tình yêu) mà chàng bao nhiêu lần suýt bị họ Mộ Dung giết chết, chưa kể là bị đám cận thần của nhà này căm ghét, xua đuổi và coi khinh. Nhưng bi kịch nhất là đến cuối cùng khi được Vương Ngọc Yến đáp lại mối tình si thì cũng là lúc chàng phát hiện ra nàng cũng là em gái của chàng.

Huỳnh Ngọc Chên

Kim Dung với cõi sắc sắc không không

Kỳ 2

Một đối ngược khác nữa với Mộ Dung Phục là tiểu tăng khờ khạo thật thà Hư Trúc. Đoàn Dự vẫn là người phong nhã thông minh, chỉ khờ đi vì quá si mê Vương Ngọc Yến chứ còn Hư Trúc là anh chàng khờ thiệt. Anh ta đúng là mẫu người không có gì hoàn toàn. Không có trí khôn, không có tướng mạo, không có gia đình, không biết cha mẹ là ai, không biết mình từ đâu đến.

Do ai đó vất vào chùa Thiếu Lâm từ lúc mới lọt lòng mẹ, được nhà chùa dưỡng dục và lớn lên từ trong chùa Thiếu Lâm, chàng chỉ biết

suốt ngày lo làm lụng chuyện nặng nhọc thấp hèn để phục dịch mọi người, chàng không có ước mơ, không vọng tưởng. Chàng là con số không to tướng. Nhưng có thật vậy chăng?

Cao trào Thiếu Lâm Tự

Kim Dung đã đưa tư tưởng sắc sắc không không của nhà Phật vào tác phẩm Thiên Long bát bộ một cách tài tình. Tư tưởng này xuyên suốt như sợi chỉ đỏ từ đầu đến cuối thiên tiểu thuyết kỳ ảo diễm tình. Nó nằm ẩn sâu đằng sau những pha tung quyền phóng chưởng lở dật long trời, đằng sau những bi kịch thảm khốc về số phận con người, đằng sau những mối tình diễm lệ hoặc trở trêu.

Kim Dung đã đẩy cái sắc sắc không không của kiếp người lên đến cao trào khi cho tất cả những nhân vật của chúng ta với những số phận khác nhau tụ hội lại trước cổng chùa Thiếu Lâm. Hầu như toàn thể giới võ lâm không kể hắc bạch chính tà, không kể Tống Liêu Cương Tạng, không kể cao thấp võ công đều tụ hội về đây tưởng rằng để tham gia thi đấu hoặc quang đầu giành ngôi võ lâm minh chủ. Họ đâu biết rằng họ bị đưa về đây để hoàn chinh, để kết thúc hoặc để kéo dài thêm kiếp nạn của mỗi người hầu làm rõ cái lẽ sắc không của cuộc đời tạm.

Ở đây ta gặp vợ chồng Đoàn Chính Thuần - Thư Bạch Phụng, gặp Tiêu Viễn Sơn, Mộ Dung Bác, Huyền Từ đại sư, Đoàn Diên Khánh, Diệp Nhị Nương... Thế hệ thứ hai thì có Tiêu Phong, Đoàn Dự, Hư Trúc, Mộ Dung Phục, Vương Ngọc Yến, A Tử ... Nơi đây từ đại hội võ lâm biến thành đại hội... gia đình, nơi cha mẹ, con cái trùng phùng

với nhau.

Đoàn Dự gặp lại bố mẹ mình sau bao ngày lưu lạc giang hồ vì một bóng hồng. Tiêu Phong tìm ra được cha đẻ của mình là Tiêu Viễn Sơn. Lâu nay chàng cứ nghĩ mất cha, bây giờ lại biết mình vẫn còn cha. Nhưng vừa gặp lại cha mình, Tiêu Phong đã thấy mất ngay cha vì ông ta cũng chính là kẻ đại ác giết chết cha mẹ nuôi và sư phụ của mình mà bấy lâu nay chàng quyết tâm tìm cho ra để trừng trị rửa thù. Mộ Dung Phục gặp lại cha mình là Mộ Dung Bác nhưng rồi chính Mộ Dung Phục lại không còn là đứa con như người cha mong đợi. Ngay lúc gặp lại cha là lúc chàng trai Mộ Dung đánh mất đi tất cả những gì tưởng rằng mình có sau khi bị Đoàn Dự bất ngờ phát ra được một đường Lục Mạch Thần Kiếm làm Mộ Dung Phục phải thua xiểng liểng. Từ lúc đó huyền thoại Mộ Dung đất Cô Tô phải đối diện trước một con số không to tướng: Mất đi huyền thoại phục quốc cao đẹp, mất đi bề ngoài phong lưu tuấn nhã... và mất đi cả người yêu tuyệt mỹ Vương Ngọc Yến. Thật ra thì y cũng chẳng có gì để mất. Vì y có yêu nàng Vương đâu, có cao đẹp đâu, có phong lưu tuấn nhã đâu. Mộ Dung Bác đến lúc đó mới thấy mất con nhưng thật ra y đã mất con từ lâu rồi vì y cũng đã tự đánh mất chính mình. Một cõi sắc không, không sắc đấy mà.

Đỉnh điểm của cao trào Thiếu Lâm tự là sự trùng phùng của gia đình Hư Trúc.

Trước đây hơn 20 năm, vừa sinh ra con, Diệp Nhị Nương đã để mất con. Bà trở nên ác độc từ đó, ác độc đến mức được xếp hạng đệ nhị ác trên giang hồ chỉ sau Đoàn Diên Khánh. Bây giờ ngay tại Thiếu

Lâm tự, bà phát hiện ra chàng trai đôn hậu, hiền lành nhất thế gian Hư Trúc là đứa con mất tích của mình. Sau khi mẹ con trùng phùng với nhau, mọi người đặt ra câu hỏi ai là cha của Hư Trúc?

Câu trả lời đã có ngay. Đại cao tăng Huyền Từ, phương trượng chùa Thiếu Lâm tự giác đứng ra nhận ngay mình là tác giả của cái bào thai trong bụng Diệp Nhị Nương cách đây hơn 20 năm. Huyền Từ vỗ vào đầu Hư Trúc than một câu: "Người đã ở trong chùa 24 năm thế mà thủy chung ta vẫn không hay". Thế đấy, có con ở ngay bên cạnh nhưng ông nào biết có con. Không nhưng vẫn có đó. Bây giờ gặp lại con rồi, ông phải thọ tội theo pháp giới của Thiếu Lâm và hơn thế nữa, theo công lý của lương tâm ông. Ông phải tự sát. Diệp Nhị Nương cũng tự vẫn, vừa để theo người tình cho trọn nghĩa yêu đương cũng vừa để tự rửa cái ác mà hơn 20 năm qua bà đã gieo ra cho thiên hạ.

Vừa có được cha mẹ, Hư Trúc lại không còn cha mẹ, mồ côi vẫn cứ mồ côi. Không rồi có, có đó rồi không, không nhưng vẫn có. Có không chẳng khác gì nhau.

sắc tức thị không,

không tức thị sắc

sắc bất dị không,

không bất dị sắc

thọ tướng hành thức

diệp phục như thị

Tiêu Viễn Sơn gặp lại con, Mộ Dung gặp lại con, Đoàn Chính Thuần gặp lại con, Huyền Từ nhận ra con, Đế nhị ác Diệp Nhị Nương tìm ra

con. Vậy Đệ nhất ác Đoàn Diên Khánh cũng có mặt ở cái đại hội gia đình đó, nhưng có tìm ra con không? Câu hỏi có vẻ hơi ngớ ngẩn, vì y có con đâu mà gặp!

Nhưng y vẫn có đấy. Vì có cũng như không, không cũng như có, có không nào khác gì nhau...

Nguồn: Thanh Niên online
Được bạn: mickey đưa lên
vào ngày: 13 tháng 9 năm 2005